

РЕШЕНИЕ

№ 304

гр. София, 05.01.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 75 състав, в
публично заседание на 08.12.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Геновева Йончева

при участието на секретаря Наталия Дринова, като разгледа дело номер **7404** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката /ЗЕ/.

Образувано е по жалба на К. П. Л., подадена чрез процесуалния му представител адв. М. И. – АК – С. З., срещу Решение № Ж-590 от 03.07.2025 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране (Комисията/КЕРВ) в частта по т. 1, с което на основание чл. 22, ал. 1 и ал. 7 от Закона за енергетиката (ЗЕ), във вр. с чл. 147, ал. 1 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката, е прекратено административното производство, образувано по жалба с вх. № Е-16-262-170/21.05.2025 г., подадена от К. П. Л. срещу „Е. Юг“ (ЕР Юг) ЕАД, в частта относно определения срок за изграждане и въвеждане в експлоатация на присъединителните съоръжения, посочен в проект на Договор за присъединяване № 4627339 и искането за премахване на клаузата по чл. 4.2.1 от Търговските условия на договорите за присъединяване на обект на клиент към електроразпределителната мрежа на „Електроразпределение Юг“ ЕАД.

Жалбоподателят оспорва законосъобразността на посоченото решение с доводи, идентични с тези, изложени в жалбата с вх. № Е-16-262-170/21.05.2025 г. до КЕРВ. Съображенията му се свеждат до възражения срещу неправилно определения срок за изграждане и въвеждане в експлоатация на съоръженията за присъединяване на основното захранване, посочен Договор за присъединяване (ДП) № 4627339 за обект „жилищна сграда“, намиращ се в [населено място], ПИ 68850.33.970, местност „Б. кладенец“, с предоставена мощност от 11,5 kW. Жалбоподателят оспорва предложението му проект на договор, в който съгласно чл. 4.5 е заложен срок от 36 месеца за изграждане и въвеждане в експлоатация на съоръженията за основно захранване, считано от датата на заплащане на фактурата. Според жалбоподателя този срок е прекомерно дълъг, не

съответства на законовите изисквания по чл. 117, ал. 3 от ЗЕ и чл. 24, ал. 2 от Наредба № 6 от 28.03.2024 г. за присъединяване на обекти към електрическите мрежи (Наредба № 6/2024 г.), както и не отчита факта, че обектът вече е на етап груб строеж и ще бъде готов за експлоатация до края на годината. Допълнително се изтъква противоречието между клаузите на чл. 4.2.1 от Търговските условия (ТУ) и чл. 4.6.1 от ДП, тъй като и двете разпоредби регламентират началото на срока за изграждане по различен начин – съответно от влизане в сила на разрешение за строеж за съоръженията по ТУ и от момента на заплащане на цената за присъединяване съгласно ДП. Жалбоподателят настоява за премахване на клаузата по чл. 4.2.1 от ТУ, тъй като процедурите по издаване на разрешение за строеж зависят изцяло от инициативата на ЕР Юг. По изложените доводи се претендира отмяна на оспорената част от Решение № Ж-590, ведно с присъждане на разноски по представен списък на л. 161.

Ответникът – Комисията за енергийно и водно регулиране, чрез юрк. Т. Б., оспорва основателността на жалбата. Представя писмени бележки, в които са изложени доводи, идентични с тези от мотивната част на обжалвания административен акт. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна – „Е. Юг“ (ЕР Юг) ЕАД, изразява становище за неоснователност на жалбата. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд - София-град, III отделение, 75-и състав, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

На 16.05.2024 г. К. П. Л. е подал искане за проучване на условията и начина за присъединяване на обект (жилищна сграда в [населено място], местност „Б. кладенец“) – л. 54.

На 31.05.2024 г. е издадено становище № 4627339 от ЕР Юг (л. 58) за условията и начина за присъединяване на обект на клиент на електрическа енергия към електроразпределителната мрежа.

На 01.10.2024 г. г-н Л. е подал искане за сключване на договор за присъединяване, в отговор на което на 17.10.2024 г. от ЕР

Юг е изпратен проект на ДП № 4627339.

На 29.10.2024 г., с жалба до КЕВР с вх. № Е-13-262-195 К. Л. е оспорил определената в ДП цена за присъединяване. Оспорването е отхвърлено с Решение № Ж-991/23.12.2024 г., отменено с решение № 32937 от 08.10.2025 г. на Административен съд – София-град (АССГ), 57 състав по адм. дело № 1147/2025 г. Решението по това дело не е влязло в сила и е предмет на инстанционен контрол по адм. дело № 11360/2025 г. на Върховния административен съд (ВАС), насрочено за 06.04.2026 г.

Междувременно, на 21.05.2025 г. г-н Л. е подал втора жалба до КЕВР, насочена срещу посочения в проекта на ДП 36-месечен срок за изграждане и въвеждане в експлоатация на съоръженията за присъединяване и размера на предвидената неустойка в Търговските условия. Неустойката е предмет на друго адм. дело № 7981/2025 г. на АССГ, 79 състав, приключило с влязло в сила определение № 29467 от 10.09.2025 г., с което е потвърдена възприетата от КЕВР по т. 2 от настоящото решение недопустимост на жалбата.

В производството пред КЕВР е представено становище от ЕР Юг, което съдържа обосновка за предвидения в ДП 36-месечен срок за изграждане и въвеждане на присъединителните съоръжения, както и аргументация на въведените в чл. 4.2.1 от ТУ условия. Дружеството е представило график на дейностите, включващ планиране и проучване (до 3 месеца), процедури по ПУП-Парцеларен план и съгласуване с институции като РИОСВ и ВиК (до 13 месеца), проектиране на присъединителните съоръжения (до 3 месеца), издаване на разрешение за строеж

(до 4 месеца), реално строителство на линии, трансформатори и др. (до 9 месеца), въвеждане в експлоатация чрез ДНСК/РДНСК (до 3 месеца) и окончателно присъединяване (до 1 месец). В становището е подчертано, че обектът е извън строителните граници на населеното място, което налага дълги административни процедури, но е декларирана готовност от ЕР Юг да изпълни задълженията си и в по-кратки срокове при възможност.

Относно разминаването в началния момент на срока за изграждане и въвеждане в експлоатация на присъединителните съоръжения, електроразпределителното дружество е изразило позиция, че няма противоречие между ДП (чл. 4.5. и чл. 4.6) и ТУ (чл. 4.2.1), а се касае за кумулативно прилагане на нормативни изисквания. Пояснено е, че съгласно ЗУТ и Наредба № 6/2024 г., изграждането може да започне едва след влизане в сила на разрешение за строеж и учредяване на необходимите вещни права. В случая е необходимо г-н Л. да учреди в полза на ЕР Юг право на строеж и право на преминаване през шест съседни имота в срок от 6 месеца след подписване на договора. Според дружеството този подход изцяло съответства на чл. 117, ал. 3 от ЗЕ, тъй като срокът за присъединяване трябва да отчита реалното време за изграждане на съоръженията и провеждане на законовите процедури.

Последвало е издаването на оспореното решение, с което след анализ на събраната в административното производство информация, Комисията е счела жалбата на К. Л. за неоснователна. В тази насока КЕВР е потвърдила, че ЕР Юг е изпълнило законовите си задължения, като е предложило проект на договор, съдържащ всички необходими реквизити съгласно чл. 24, ал. 1 от Наредба № 6/2024 г., включително правата и задълженията на страните, техническите условия, цената и сроковете за присъединяване. Относно техническата страна на проекта Комисията е отбелязала, че предвидените дейности включват изграждането на специфична инфраструктура: монтаж на електромерно табло и нов кабелен разпределителен шкаф (КРШ), изграждане на кабелен електропровод ниско напрежение и монтаж на измервателни уреди. Комисията е подчертала в решението си, че съгласно чл. 2, ал. 1 и чл. 12, ал. 3 от Наредба № 6/2024 г., мрежовият оператор е този, който има правомощието да определя техническите условия и крайния срок за присъединяване. В тази връзка КЕВР е намерила определения срок от 36 месеца за обоснован, изцяло възприемайки доводите в становището на дружеството. В мотивите си Комисията е посочила, че съгласно Закона за енергетиката срокът за присъединяване не трябва да е по-дълъг от срока за въвеждане в експлоатация на самия обект и присъединителните му съоръжения. В този контекст Комисията е потвърдила правомерността на условието в чл. 4.2.1 от Търговските условия, според което сроковете започват да текат само при кумулативното наличие на влязло в сила разрешение за строеж и учредени вещни права. Тъй като Търговските условия са неразделна част от договора (съгласно чл. 8.4.8), изискването срокът да е обвързан с фактическото влизане в сила на строителните разрешения е прието за правилно и законосъобразно.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Жалба е процесуално допустима. Подадена е в законоустановения срок, от надлежна страна, имаща право и интерес от оспорването, срещу подлежащ на оспорване административен акт. Относно допустимостта на жалбата съдът е изложил допълнителни мотиви в постановеното по делото определение № 37563 от 13.11.2025 г., които не намира за необходимо да преповтаря.

Разгледаната по същество, жалбата е основателна.

Оспореното решение е издадено от компетентния за това независим специализиран държавен орган – КЕВР, в рамките на правомощията му и при наличие на изискуемия кворум. Спазени са процесуалните правила, посочени в Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката.

По материалната законосъобразност на акта:

Между страните няма спор, че инициираната от жалбоподателя административна процедура по присъединяване на обект към електроразпределителната мрежа на ЕР Юг е на етап сключване на договора, уреден в Глава втора, Раздел IV от Наредба № 6/2024 г. С този договор страните определят правата и задълженията на съответния мрежови оператор; правата и задълженията на лицето по чл. 20, ал. 1 или ал. 2; необходимите условия за присъединяване на обекта към съответната мрежа; срокът за присъединяване; размерът и условията за заплащане на цената за присъединяване, включително окончателната стойност на цената за присъединяване по чл. 10, ал. 4; финансовите взаимоотношения между страните, вкл. и отговорностите на страните при неспазване на условията и сроковете по договора /чл. 24, ал. 1 от Наредба № 6/2024г./.

По делото е представено заверено копие на предложението от ЕР Юг проект на Договор № 4627339. С чл. 1.1 от него електроразпределителното дружество се задължава да присъедини обект: жилищна сграда, с местонахождение [населено място], имот: ПИ 68850.33.970, местност „Б. кладенец“, ЕКАТТЕ 68850, с 1 бр. бъдещи потребители (клиенти), към електроразпределителната мрежа на ЕР Юг, КЕЦ С. 3.. Присъединяването следва да се извърши съгласно Становище № 4627339/31.05.2024. Цената за присъединяването е определена на 21375.86 лева с включен ДДС, която следва да се заплати от клиента в едномесечен срок от сключването на договора и издаване на фактура от ЕР Юг /чл. 6.2 и чл. 6.3/.

Според чл. 4.5 от ДП изграждането и въвеждането в експлоатация на съоръженията за присъединяване ще се извърши в срок от 36 месеца, считано от датата на заплащане на фактурата, издадена след подписване на договора за присъединяване (чл. 4. 5). Този срок съгласно чл. 4.6 започва да тече след и при условие, че: т. 4.6.1. клиента е заплатил дължимата цена за присъединяване; т. 4.6.2. клиентът или съответните лица, през имотите на които минават съоръженията за присъединяване, са учредили сервитутни права, право на строеж и/или право на прокарване, така както са описани в чл. 5.4 или са прехвърлили на ЕР Юг правото на собственост върху имотите/частта от имотите, през които е предвидено да преминат съоръженията за присъединяване.

Според чл. 5.4 от договора за присъединяване в полза на ЕР Юг е необходимо да бъдат учредени/прехвърлени до 6 месеца от подписване на договора следните права, необходими за изгражданите от ЕР Юг съоръжения за присъединяване съгласно Наредба № 6/2024 г., ЗУТ и ЗЕ: право на строеж – имот; 4кв.м в ПИ 68850.33.954; право на прокарване и преминаване – имот: ПИ 68850.33.927, ПИ 68850.33.962, ПИ 68850.33.914, ПИ 68850.32.896, ПИ 68850.33.897.

В чл. 4.2 от Търговските условия на договорите за присъединяване на обект на клиент към електроразпределителната мрежа на "Електроразпределение Юг" ЕАД /л. 71/ е предвидено, че ЕР Юг се задължава: т. 4.2.1 да изгради съоръженията за присъединяване и да изпълни присъединяването на обекта на клиента в срока, указан в договора, при условие, че клиентът е изпълнил задълженията си по договора за присъединяване и настоящите Търговски условия. Сроковете за изграждане на съоръженията за присъединяване започват да текат при кумулативно наличие на: влязло в сила разрешение за строеж на съоръженията за присъединяване; прехвърлени/учредени вещни права по от настоящите Търговски условия, във вр. с чл. 5.4 към договора за присъединяване.

Горните клаузи от ТУ и ДП коректно са възпроизведени в акта на КЕВР, но неправилно са тълкувани от нея. Анализът на насрещните тези и възражения на страните показва, че спорът между тях се концентрира върху продължителността и моментът, от който започва да тече срокът за изграждане и въвеждане в експлоатация на присъединителните съображения за обекта на жалбоподателя.

Последният поддържа позиция, че определеният 36-месечен период е прекомерно дълъг и в пряко нарушение на Закона за енергетиката, тъй като не е съобразен с напредналия етап на строеж на сградата. Основният му аргумент е насочен срещу наличието на противоречиви и „скрити“ условия за стартиране на този срок. Жалбоподателят твърди, че докато в чл. 4.6 от проекта на ДП е разписано, че срокът започва да тече след заплащане на цената и уреждане на вещните права върху имотите, то чрез чл. 4.2.1 от ТУ мрежовият оператор неправомерно добавя трето кумулативно условие – наличието на влязло в сила разрешение за строеж (РС) на съоръженията за присъединяване. Според оспорващия това поставя началото на срока в пълна зависимост от действията на електроразпределителното дружество, което единствено има инициативата за издаване на РС, и същевременно обезсмисля защитната функция на неустойката, която при максимален размер от едва 213,75 лв. не покрива потенциалните му вреди.

ЕР Юг застъпва тезата, че срокът е напълно обоснован предвид местоположението на обекта извън строителните граници, което налага дълги административни процедури по ЗУТ. Счита, че не е налице разминаване между ДП и ТУ.

Регулаторът приема, че няма противоречие между различните документи, а е налице кумулативно прилагане на условия: за да започне реалното изпълнение на присъединяването, е необходимо, както клиентът да изпълни своите задължения (плащане и учредяване на сервитутни права), така и да е налице влязло в сила разрешение за строеж на присъединителните съоръжения. В тази насока КЕВР приема, че с влизане в сила на РС се поставя началото на 36 месечния срок по чл. 4. 5 от ДП.

Това становище на органа не се споделя от настоящия съдебен състав.

На първо място, независимо от изричните възражения в жалбата до КЕВР по отношение на 36 месечната продължителност на срока за изграждане и въвеждане в експлоатация на присъединителните съоръжения, Комисията без да изложи каквито и да било мотиви, безкритично е възприела субективните времеви интервали, посочени от ЕР Юг, като не е изследвала тяхното съответствие с принципа на „добросъвестност“ и „разумност“, произтичащ и от правилото на чл. 24, ал. 2 от Наредба № 6/2024 г. Анализът на предложения от мрежовия оператор 36-месечен срок показва, че неговата обосновка се основава на предвиждането на максимално допустимите по закон срокове за всяка административна стъпка, без да се отчита реалната специфика на конкретния случай. Дори да се приеме становището, че при обекти извън регулация (извън строителните граници) процедурата е значително по-сложна, тъй като изисква промяна на предназначението или изготвяне на подробен устройствен план (ПУП) и парцеларен план (ПП), то КЕВР е следвало да направи преценка дали едностранно определеният от ЕР Юг срок от 36 месеца (3 години) не създава за електроразпределителното дружество благоприятната ситуация, която да му позволи да прехвърли тежестта от бавната администрация върху клиента. Защото, само за пример, предвиждането на повече от година за етап ПУП-ПП може да е индигнация, че дружеството не планира активен мониторинг на административния процес. Освен това, дейностите по проектиране и издаване на разрешение за строеж, за които са предвидени общо 7 месеца, могат да протичат паралелно или непосредствено една след друга. Необходимо е било КЕВР да провери защо за конкретния обект се налага предложението от оператора период от 3 години.

На следващо място, несподелим е изводът на КЕВР относно „липсата на противоречие“ между Договора (ДП) и Търговските условия (ТУ). В чл. 4.6.1 от ДП ясно е посочено, че срокът тече от момента на плащане на цената за присъединяване, докато едностранно разписаните от електроразпределителното дружество ТУ добавят допълнително условие (влизане в сила на РС за присъединителните съоръжения). Клаузите на ТУ следва да се тълкуват с оглед нормата на чл.

298, ал. 3 от Търговския закон, според която при несъответствие между уговореното от страните и общите условия, има сила уговореното. Следователно при разминаване между специалните условия в договора и неговите общи (търговски) условия, предимство имат специалните. При това положение щом ДП изрично изброява предпоставките, при които ще започне да тече срока по чл. 4. 5, то тези предпоставки не могат да се допълват с ТУ, след като не съответстват на индивидуално посочените в ДП. В този смисъл е решение № 493 от 13.05.2025 г. на ВАС по адм. дело № 12169/2024 г.

Не на последно място, обвързването на срока за присъединяване с влизането в сила на разрешение за строеж по чл. 4.2.1 от ТУ създава ситуация на несигурност в ущърб на клиента, който е длъжен да плати предварително и изцяло цената за присъединяване /преди изграждане на присъединителните съоръжения/, но срещу това не получава насрещна яснота за времето на изпълнение на ангажимента от страна на мрежовия оператор. Тъй като процедурата по издаване на разрешение за строеж на съоръженията за присъединяване зависи изцяло от активността на електроразпределителното дружество (издава се на негово име и снабдяването с него е поставено в зависимост от неговите действия), това поставя клиента в състояние на пълна неяснота кога реално ще започне да тече 36-месечният срок за изграждане и въвеждане в експлоатация на присъединителните съоръжения. Да се сподели становището на КЕВР означава всъщност от оператора да зависи в кой момент ще започне да тече срокът по чл. 4.5 от договора, а това е лишено от житейска логика, неприемливо е и създава предпоставка за злоупотреба, вкл. предпоставка за нарушение на чл. 117, ал. 3 от ЗЕ, който изисква срокът за присъединяване да не е по-дълъг от срока за въвеждане в експлоатация на обекта. В случая сградата е на груб строеж, а предложената от дружеството структура на срока може да отложи финализирането му с години отвъд всякаква разумна граница.

В обобщение на изложеното настоящият съд намира оспореното Решение № Ж-590 на КЕВР за незаконосъобразно. Дължима е отмяната му.

При този изход на спора следва да се уважи искането на жалбоподателя за присъждане на разноски, които съобразно представените разходо-оправдателни документи възлизат общ на 1 510,00 лв. – 10,00 лв. за държавна такса и 1 500,00 лв. – заплатен в брой адвокатски хонорар, чиито размер, като прекомерен, е оспорен от процесуалния представител на ответника.

В чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения е предвидено, че за процесуално представителство, защита и съдействие по административни дела без определен материален интерес, извън случаите по ал. 2 (в които настоящият спор не попада), възнаграждението е 1000 лв. В тази насока при произнасянето си съдът съобразява решение на Съда на ЕС от 25.01.2024 г. по дело C-438/22 по преюдициално запитване, отправено от Софийски районен съд, в което е прието, че член 101, параграф 1 ДФЕС във връзка с чл. 4, § 3 ДФЕС следва да се тълкува в смисъл, че ако установи, че наредба, която определя минималните размери на адвокатските възнаграждения и на която е придадена задължителен характер с национална правна уредба, противоречи на посочените разпоредби, националният съд е длъжен да откаже да я приложи. Решенията на Съда на ЕС по преюдициални запитвания са задължителни за всички съдилища на основание чл. 633 от ГПК, поради което настоящият състав счита, че посочените в наредбата размери на адвокатските възнаграждения, може да служат като ориентир при определянето им, без да са обвързващи за съда. Следователно същите подлежат на преценка от съда с оглед вида на правния спор и съществуващия материален и нематериален интерес, вида и количеството на извършената работа и преди всичко фактическата и правна сложност на делото.

Конкретното дело не се отличава с особена фактическа и правна сложност. Адвокат И. не е взела

лично участие в проведените две съдебни заседания. Същевременно е ангажирала позиция в отговор на възраженията на заинтересованата страна по допустимостта на жалбата, което обстоятелство следва да се съобрази при преценката не обема на предоставената правна защита. Ето защо настоящият състав намира, че дължимите на жалбоподателя разноски за адвокатско възнаграждение следва да се намалят на 1000,00 лв. за настоящата инстанция. Същите, ведно с таксата от 10,00 лева (или общ разноски от 1010,00 лв.) следва да се присъдят след превагутирането им в евро - 519,20 на основание чл. 4, чл. 12 и чл. 13 от Закона за въвеждане на еврото в Република България.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административен съд София град, III отделение, 75-и състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № Ж-590 от 03.07.2025 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране **в частта** му по т. 1.

ИЗПРАЩА делото като преписка на Комисията за енергийно и водно регулиране за ново произнасяне по жалбата на К. П. Л. с вх. № Е-13-262-170/21.05.2025 г. срещу "Електроразпределение Юг" ЕАД **в частта ѝ** относно определения срок за изграждане и въвеждане в експлоатация на присъединителните съоръжения, посочен в проект на Договор за присъединяване № 4627339 и искането за премахване на клаузата по чл. 4.2.1 от Търговските условия на договорите за присъединяване на обект на клиент към електроразпределителната мрежа на „Електроразпределение Юг“ ЕАД, при съобразяване на указанията по тълкуването и прилагането на закона, дадени в настоящото решение.

ОСЪЖДА Комисията за енергийно и водно регулиране да заплати на К. П. Л. разноски за настоящата инстанция в размер на 519,20 евро (петстотин и деветнадесет евро и 20 евроцента) или левовата им равностойност от 1010,00 (хиляда и десет) лева.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба чрез Административен съд – София-град пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Препис от решението да се изпрати на страните по реда на чл. 137 АПК.

Съдия: